

HOTĂRÂREA CURȚII
DIN 4 OCTOMBRIE 1979¹

Republica Franceză
împotriva Regatului Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord

„Pescuit maritim”

Cauza 141/78

În cauza 141/78,

REPUBLICA FRANCEZĂ, reprezentată de Guy Landreit de Lacharrière, director pentru afaceri juridice în cadrul Ministerului Afacerilor Externe, în calitate de agent, și Pierre Péré, secretar al Ministerului Afacerilor Externe, în calitate de agent adjunct, cu domiciliul ales în Luxemburg, la sediul ambasadei Franței,

reclamantă,

susținută de

COMISIA COMUNITĂȚILOR EUROPENE, reprezentată de consilierul său juridic, John Temple Land, în calitate de agent, cu domiciliul ales în Luxemburg, la biroul consilierului său juridic, Mario Cervino, clădirea Jean Monnet, Kirchberg,

intervenientă,

împotriva

REGATULUI UNIT AL MARIII BRITANII ȘI IRLANDEI DE NORD, reprezentat de W. H. Godwin, Under-Secretary (Legal), Treasury Solicitor's Office, în calitate de agent, asistat de T. H. Bingham, Queen's Counsel, Gray's Inn, și de P. G. Langdon-Davies, Barrister, Inner Temple, cu domiciliul ales în Luxemburg, la sediul ambasadei Regatului Unit,

pârât,

având ca obiect recunoașterea faptului că adoptând, la 9 martie 1977, și punând în aplicare, la 1 aprilie 1977, ordinul „Sea Fisheries, Boats and Methods of Fishing, the Fishing Nets (North-East Atlantic) Order 1977”, Regatul Unit nu și-a îndeplinit, în sectorul pescuitului maritim, obligațiile care îi incumbă în temeiul Tratatului CEE,

CURTEA,

constituită din H. Kutscher, președinte, J. Mertens de Wilmars și Mackenzie Stuart, președinți de cameră, P. Pescatore, M. Sørensen, A. O'Keefe, G. Bosco, A. Touffait și T. Koopmans, judecători,

avocat general: G. Reischl

grefier: A. Van Houtte

---

¹ Limba de procedură: engleza.

pronunță prezenta

HOTĂRÂRE

1 Prin cererea din 14 iunie 1978, Republica Franceză a cerut Curții, în aplicarea articolului 170 din Tratatul CEE, să constate că prin adoptarea la 9 martie 1977 a Ordinului nr. 440 intitulat „Sea Fisheries, Boats and Methods of Fishing, the Fishing Nets (North-East Atlantic) Order 1977”, Regatul Unit nu și-a îndeplinit obligațiile care îi incumbă în temeiul Tratatului CEE.

2 La originea acțiunii introduse de Republica Franceză se află un incident maritim care a avut loc la 1 octombrie 1977, atunci când traulerul francez „Cap Caval”, care pescuia langustină în zona de pescuit a Regatului Unit, a fost arestat de către serviciile britanice care asigurau supravegherea pescuitului. Comandantul traulerului, citat în fața Magistrate's Court din Pembroke, a fost condamnat la 4 octombrie 1977 pentru încălcarea ordinului în litigiu, mai exact pentru utilizarea unei plase cu dimensiunea ochiului de plasă mai mică decât minimul autorizat prin ordin. În urma acestui incident, guvernul francez a început procedura în temeiul articolului 170, sesizând mai întâi Comisia, în temeiul paragrafului al doilea al respectivului articol. La 22 martie 1978, Comisia a emis avizul său motivat, în conformitate cu paragraful al treilea al aceluiași articol. În acest aviz Comisia a concluzionat că, prin punerea în aplicare a ordinului în litigiu, Regatul Unit nu și-a îndeplinit obligațiile care îi incumbă în temeiul tratatului. Deoarece Regatul Unit nu a respectat acest aviz, guvernul francez a sesizat Curtea la 14 iunie 1978.

3 Republica Franceză susține în principal că ordinul în litigiu, adoptat într-un domeniu care ține de competența Comunității, a fost pus în aplicare ignorând cerințele formulate în anexa VI la rezoluția adoptată de către Consiliu la Haga, cu ocazia sesiunilor din 30 octombrie și 3 noiembrie 1976, în temeiul căreia, așteptând punerea în aplicare a măsurilor comunitare corespunzătoare, statele membre puteau, cu titlu interimar, să ia măsuri unilaterale de conservare a resurselor halieutice, cu condiția de a consulta mai întâi Comisia și de a solicita aprobarea acesteia. Aceste cerințe nefiind respectate de către Guvernul Regatului Unit, măsura luată este contrară dreptului comunitar. În subsidiar, guvernul francez susține că ordinul în litigiu ar fi excesiv în ceea ce privește măsurile pe care le adoptă și nu constituie, prin urmare, o măsură rezonabilă de protecție.

4 Poziția guvernului francez a fost susținută de Comisie, care a intervenit în litigiu. În argumentația prezentată Curții, Comisia a declarat că Guvernul Regatului Unit nu și-ar fi îndeplinit nici obligația de notificare prealabilă a oricărei modificări în regimul pescuitului, impusă statelor membre prin articolul 3 din Regulamentul nr. 101/76 al Consiliului din 19 ianuarie 1976 privind instituirea unei politici structurale comune în sectorul pescuitului. De asemenea, aceasta a subliniat în special faptul că anexa VI la Rezoluția de la Haga este o concretizare a obligației de cooperare formulate în termeni generali de articolul 5 din Tratatul CEE. Comisia susține că măsurile britanice ar fi excesive întrucât conțin anumite condiții specifice, în special în ceea ce privește limitele capturilor accesorii, definite mai strict decât este cazul în propunerile introduse de către Comisie în vederea stabilirii de norme comune în materie.

5 Guvernul Regatului Unit, fără a contesta caracterul obligatoriu al anexei VI la Rezoluția de la Haga, a susținut că ordinul în litigiu nu ar trebui să fie calificat ca măsură „unilaterală” în sensul acestei rezoluții întrucât acesta a fost instituit pentru a asigura, în Regatul Unit, punerea în aplicare a recomandărilor comisiei instituite în cadrul Convenției pentru pescuitul în zona

de nord-est a Oceanului Atlantic, semnată la Londra la 24 ianuarie 1959 (Culegere de tratate ale Organizației Națiunilor Unite, volumul 486, 1964, p. 159) și în special a articolului 13 din această convenție în temeiul căruia „orice stat contractant va lua în teritoriile sale și față de resortisanții și navele sale măsurile corespunzătoare pentru a asigura aplicarea dispozițiilor prezentei convenții și a recomandărilor comisiei, care obligă statul menționat, și pentru a sancționa încălcările dispozițiilor și recomandărilor menționate anterior”. În opinia Guvernului Regatului Unit, ordinul în litigiu ar fi fost adoptat pentru a asigura punerea în aplicare a tuturor recomandărilor comisiei instituite în cadrul Convenției pentru pescuitul în zona de nord-est a Oceanului Atlantic și, în special, a Recomandării nr. 2 privind dimensiunea ochiului de plasă, ținând seama de Recomandarea nr. 5 privind proporția de capturi accesorii în pescuitul industrial. Din acest motiv, ordinul în cauză nu ar fi trebuit, prin urmare, să fie supus procedurii de consultare prevăzute în anexa VI la Rezoluția de la Haga. În ceea ce privește fondul măsurilor instituite de ordinul menționat anterior, Guvernul Regatului Unit a explicat îndelung justificarea măsurilor restrictive în ceea ce privește atât dimensiunea ochiurilor de plasă cât și limitarea capturilor accesorii, utilizarea plaselor cu ochiuri de plasă strâmte fiind în special dăunătoare conservării resurselor halieutice.

6 Astfel cum guvernul francez a declarat în mod corect, ordinul în litigiu a fost adoptat într-un domeniu care ține de competența Comunității. Această competență înglobează tot ceea ce privește protecția fondurilor și conservarea resurselor biologice ale mării, atât în raporturile interne ale Comunității cât și în relațiile cu statele terțe. Această competență se bazează pe articolul 3 litera (d) din tratat, coroborat cu articolele 38 și următoarele, cu privire la agricultură, inclusiv anexa II la tratat care include pescuitul în domeniul politicii agricole comune. Ulterior, apartenența măsurilor de conservare la domeniul competenței comunitare a fost în mod special afirmată la articolul 102 din Actul privind condițiile de aderare și adaptările tratatelor. Bazele unei politici comune în domeniul pescuitului au fost puse de Regulamentul nr. 2141/70 al Consiliului din 20 octombrie 1970 privind instituirea unei politici comune a structurilor în sectorul pescuitului (JO L 236, p. 1) și de Regulamentul nr. 2142/70 al Consiliului, din aceeași dată, privind organizarea comună a piețelor în sectorul produselor pescărești (ibidem, p. 5); după extinderea Comunității, aceste regulamente au fost înlocuite cu Regulamentele nr. 100 și 101/76 din 19 ianuarie 1976 (JO L 20, p. 1 și 19). În ceea ce o privește, Curtea a avut ocazia să sublinieze sfera de aplicare a acestor dispoziții în hotărârile din 14 iulie 1976 (cauzele 3, 4 și 6/76, Kramer și alții, Recueil 1976, p. 1279), din 16 februarie 1978 (cauza 61/77, Comisia/Irlandei, Recueil 1978, p. 417) și din 3 iulie 1979 (cauza 185 – 204/78, Van Dam și alții).

7 Din cele menționate anterior reiese că punerea în aplicare a ordinului în litigiu, în măsura în care acesta a fost adoptat într-un domeniu care ține de competența Comunității, a fost supusă tuturor dispozițiilor relevante din dreptul comunitar. În această privință este necesar să se facă trimitere în mod mai special, pe de o parte, la dispozițiile articolelor 2 și 3 din Regulamentul nr. 101/76, în temeiul cărora actele cu putere de lege și actele administrative care stabilesc regimul aplicat de fiecare dintre statele membre pescuitului în apele maritime care se află sub suveranitatea sau jurisdicția sa trebuie să fie notificate celorlalte state membre și Comisiei, ca și modificările pe care intenționează să le aducă regimului pescuitului astfel definit. Pe de altă parte, este necesar să se amintească termenii anexei VI la Rezoluția de la Haga, redactată după cum urmează:

„Până la punerea în aplicare a măsurilor comunitare în domeniul conservării resurselor, aflată în prezent în curs de elaborare, statele membre nu vor lua măsuri unilaterale de conservare a resurselor.

Cu toate acestea, în cazul în care nu se ajunge la un acord în cadrul comisiilor internaționale de pescuit pentru anul 1977 și dacă ulterior nu pot fi adoptate imediat

măsurile comunitare autonome, statele membre pot adopta, cu titlu asiguratoriu și în mod nediscriminatoriu, măsurile corespunzătoare pentru asigurarea protecției resurselor situate în zonele de pescuit din largul țărmurilor lor.

Înainte de a adopta aceste măsuri, statul membru în cauză va solicita aprobarea Comisiei care va trebui să fie consultată în toate stadiile acestor proceduri.

Astfel de măsuri nu trebuie să aducă atingere orientărilor care vor fi adoptate pentru punerea în aplicare a dispozițiilor comunitare în domeniul conservării resurselor.”

8 Comisia a declarat că această rezoluție pune în aplicare, în domeniul specific în care se aplică, obligațiile de cooperare pe care statele membre și le-au asumat, în conformitate cu articolul 5 din Tratatul CEE, în momentul aderării la Comunitate. Respectarea acestor obligații se impune în special într-o situație în care a fost imposibil, din motive de divergențe de interese nerezolvate încă, să se instituie o politică comună și într-un domeniu, precum cel al conservării resurselor biologice ale mării, în care nu pot fi obținute rezultate utile decât prin cooperarea tuturor statelor membre.

9 Rezultă din cele menționate anterior că instituirea acestor măsuri de conservare de către un stat membru trebuie notificată în prealabil celorlalte state membre și Comisiei și că aceste măsuri sunt supuse, în special, cerințelor precizate în anexa VI la Rezoluția de la Haga. Altfel spus, statul membru care propune punerea în aplicare a unor astfel de măsuri are obligația de a solicita aprobarea Comisiei, iar aceasta trebuie să fie consultată în toate stadiile procedurii.

10 Nu este contestat faptul că aceste cerințe nu au fost îndeplinite în acest caz. Guvernul Regatului Unit susține totodată că nu era obligat să se conformeze acestei proceduri, întrucât aceasta se aplică exclusiv „măsurilor unilaterale” de conservare a resurselor luate de un stat membru, iar măsurile care fac obiectul ordinului în litigiu nu ar fi măsuri „unilaterale” întrucât ar fi fost luate pentru a asigura, în cadrul jurisdicției Regatului Unit, angajamentele care rezultă pentru acesta din Convenția pentru pescuitul în zona de nord-est a Oceanului Atlantic și din rezoluțiile comisiei instituite în cadrul Convenției pentru pescuitul în zona de nord-est a Oceanului Atlantic.

11 Anexa VI la Rezoluția de la Haga, în temeiul căreia „statele membre nu vor lua măsuri unilaterale de conservare a resurselor”, cu excepția anumitor circumstanțe și respectând cerințele specificate anterior, trebuie să fie înțeleasă ca vizând toate măsurile de conservare care emană de la statele membre și nu de la autoritățile comunitare. Obligația de consultare care decurge din această rezoluție înglobează, prin urmare, și măsurile luate de un stat membru pentru punerea în aplicare a unei obligații internaționale care îi incumbă în acest domeniu. Această consultare era cu atât mai necesară în prezentul caz, cu cât reprezintă o certitudine, după cum au subliniat guvernul francez și Comisia și după cum a admis chiar Guvernul Regatului Unit, faptul că ordinul în cauză, deși îndeplinește anumite recomandări ale comisiei instituite în cadrul Convenției pentru pescuitul în zona de nord-est a Oceanului Atlantic, depășește, cu toate acestea, în mai multe privințe, cerințele care decurg din aceste recomandări.

12 Rezultă din cele menționate anterior că, neinformând în prealabil celelalte state membre și Comisia despre măsura luată și nesolicitând aprobarea Comisiei, Regatul Unit nu și-a îndeplinit obligațiile care îi incumbă în temeiul articolului 5 din Tratatul CEE, al anexei VI la Rezoluția de la Haga și al articolelor 2 și 3 din Regulamentul nr. 101/76.

13 Ținând seama de această constatare, nu reiese că ar fi necesar să se examineze motivul subsidiar al guvernului francez privind caracterul excesiv al măsurilor aflate la originea litigiului.

Cu privire la cheltuielile de judecată

14 În temeiul articolului 69 alineatul (2) din Regulamentul de procedură, orice parte care cade în pretenții este obligată la plata cheltuielilor de judecată. Regatul Unit, căzând în pretenții, trebuie obligat la plata cheltuielilor de judecată.

Pentru aceste motive,

CURTEA,

hotărăște:

- 1. Punând în aplicare, la 1 aprilie 1977, ordinul „Sea Fisheries, Boats and Methods of Fishing, the Fishing Nets (North-East Atlantic) Order 1977”, Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord nu și-a îndeplinit obligațiile care îi incumbă în temeiul Tratatului CEE.**
- 2. Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord este obligat la plata cheltuielilor de judecată.**

Kutscher	Mertens de Wilmars	Mackenzie Stuart	Pescatore	Sørensen
O'Keefe	Bosco	Touffait	Koopmans	

Pronunțată în ședință publică la Luxemburg, 4 octombrie 1979.

Grefier
A. Van Houtte

Președinte
H. Kutscher